

Novinari – postavljen oglas u Ministarstvu informiranja i Foreign Press Birou, u Intercontinentalu, u kojem obavještavamo novinare o karakteru informacija koje mogu dobiti u Muzejskom dokumentacionom centru;

– kontakti s novinarima (stalni i povremeni):
 novinar ZDF (SR Njemačka) Ljiljana Ivšić-Fabricsius,
 novinar »La Vanguardije« (Španjolska) Ricardo Estarriol,
 novinar »Panorame« (Italija) Giovanni Porta,
 novinar »La stampe« (Italija) Ingrid Badurina,
 The Canadian Institute of Strategic Studies (Kanada), Maurice Marnika,
 novinarka Thames Television – London, (V. Britanija), Lucy Jago,
 novinarka Zorica Beus, »Oslobodenje«, Sarajevo

Summary

The MDC Public Relations in Wartime

By *Višnja Zgaga*

The author informs the readers of the wartime public relations efforts of the Museum Documentation Centre of Zagreb to make the expert international public aware of the destruction of Croatian cultural heritage, particularly of the destruction of museums and galleries. The first appeal, warning the international public of the violations of the Hague convention, was dispatched to the UNESCO-ICOM in Paris, to the ICCROM in Rome and to the presidents of the national committees of the ICOM of the European countries, U.S.A. and Canada on August 26, 1991. The MDC has continued to inform of the war destructions in Croatia and appeal for help to these and other expert institutions and individuals throughout the world. The author also records the reactions of the international expert public and of the media to the efforts of the MDC.

SPOMENICI U RATU – HRVATSKA 1991./1992.

Višnja Zgaga

Međunarodni dan muzeja, 18. 5. 1992.

**International Museum Day
Hrvatska, Croatia**

**Izdavač: Muzejski dokumentacioni centar, Zagreb, Republika
Hrvatska**

Koncepcija i dizajn: Boris Ljubičić, Studio International

Fotografija: Željko Stojanović

Offset tehnika, 4 boje, kolor, 100x70 cm

Rezolucijom Generalne skupštine ICOM-a u Moskvi 1977. godine, započele su se 18. svibnja u čitavom svijetu muzeja organizirati animacijske akcije i programi pod nazivom Međunarodni dan muzeja. Cilj je tih akcija obrazložiti smisao muzejske djelatnosti i ukazati na važnost muzeja u sredini u kojoj djeluje. Sam pojam muzejskog predmeta sadržajno je sve širi i širi, što je rezultat pokreta očuvanja i poštivanja svekolike ljudske djelatnosti i kreativnosti; muzeji su proširili svoj interes na sveukupnost civilizacijskih tvorevina. Sve što je, dakle, dostignuće čovjeka vrijedno je čuvanja i pamćenja. Stoga je uništavanje baštine u svojoj njeznoj kompleksnosti atak na čovjeka, brisanje njegove prisutnosti, zatiranje memorije. Taj stav normirao je na međunarodnoj razini mehanizme zaštite kulturne i prirodne baštine upravo zbog spoznaje njihove prvorazredne važnosti i elementarne ugroženosti od procesa masovne industrijske civilizacije. Pet milijuna predmeta pohranjenih u dvjestotinjak muzeja i zbirki diljem Hrvatske, od narodnog rukotvorstva, arheoloških nalaza, egzemplara flore i faune, umjetničkih predmeta, svojevrsna je banka podataka, kolektivna memorija ovog podneblja. Autentičnost muzejskog predmeta kategorija je koja se ne može nadoknaditi; uništavanjem i otuđenjem muzejskih fondova, kao manjeg dijela kulturne i prirodne baštine, prekida se civilizacijska nit naroda. U Hrvatskoj su razaranja industrijalizacijom zamijenjena ratom, koji već više od godinu dana gotovo sistematski devastira, pljačka i pali baštinu. Uništena je estetska, povijesna, arhitektonska, ekološka i pejzažna vrijednost čitavih područja. Utoliko je drastičnije zazvučala tema koju je ove godine objavio UNESCO-ICOM muzejima svijeta kao animacijsku točku obilježavanja dana muzeja »Muzeji i okolina«. Rat je u Hrvatskoj lišio muzeje okoline, muzejske građe i posjetilaca; oštećeno je 46 muzeja, a nezvjesna je sudbina 20 muzeja i sakralnih zbirki sa 135.000 predmeta na okupiranom području. Privatne zbirke istočnoslavonske regije i konavovskog područja, poznate po svojoj vrijednosti i raznolikosti nepovratno su izgubljene.

Poziv na akciju obilježavanja Međunarodnog dana muzeja, Muzejski dokumentacioni centar je, dakle, shvatio kao mogućnost upućivanja ponovnog apela svjetskoj javnosti o ratnim razaranjima kulturne baštine Hrvatske. Konceptcija prigodnog plakata slijedila je tu liniju razvivši je do drastičnog iskaza. Stanje kulturne baštine Hrvatske slika je glave komponirane od dva dijela: remek-djela rimske portretne skulpture, glava Solinjanke iz trećeg stoljeća, koja se nastavlja u lubanju prethistorijske kulture, osteološkog nalaza s teritorija Hrvatske. Amalgamiranjem dva muzejska predmeta, svjetski poznatih nalaza, dizajner Boris Ljubičić stvorio je sintezu koja simbolizira trajanje i simbiozu ljudskog stvaralaštva i prirode, zaokružuje raspon ljudske memorije koji se nastoji zatrti. Natpis Hrvatska na engleskom i japanskom jeziku, postavljen ispod lika, funkcionira kao legenda slike; upotreba više jezika podcrtava ideju univerzalnosti kulturne baštine a sam lik apelira za pomoć u njenom očuvanju.

Taj plakat ciljan je na međunarodnu stručnu publiku, pojedince i institucije s kojima MDC već godinama surađuje, kao i na one s kojima su uspostavljeni kontakti nakon početka razaranja kulturne baštine Hrvatske. Uza sam plakat distribuirana je i kraća informacija s preciznim podacima o dimenzijama razaranja muzeja i muzejske građe, kao i kulturne baštine općenito. Ona je na neki način trebala »argumentirati« šok koji plakat aficira, dati mu punu uvjerljivost. Akcija obilježavanja Međunarodnog dana muzeja profilirana je, dakle, u Hrvatskoj sukladno stvarnosti – slikom brutalnosti.

Primljeno: 18. 6. 1992.

Plakat Međunarodni dan muzeja, 18. 5. 1992., design Boris Ljubičić i Studio International, izdanje MDC, Zagreb

MONUMENTS IN THE WAR – CROATIA 1991/1992

Višnja Zgaga

Poster International Museum Day, 18th May, 1991.
Hrvatska, Croatia

Published by: Muzejski dokumentacioni centar, Zagreb, Republic of Croatia

Concept and design: Boris Ljubičić, Studio International

Photography: Željko Stojanović

Offset, 4 colors, 100 x 70 cm

This year's poster, the thirteenth in a series produced by the Museum Documentation Center of Zagreb to mark the International Museum Day, is the response to the call addressed by UNESCO-ICOM to the world of museums. The topic chosen by ICOM for this year, *Museums and the Environment*, has assumed drastic forms in Croatia: the war that has been raging here since April 1991 has deprived the museums of Croatia of their environment, their exhibits and their visitors. The deliberate effort to destroy Croatia's cultural property, confirms the belief held by many that a nation's cultural heritage is a crucial component of its identity.

The poster attempts to define the present condition of two completely heterogeneous museum exhibits that have been created on Croatian soil during the past 60,000 years: the head of a girl from Roman Salona near Split and the skull of the Neanderthal Man found near Krapina. The complementarity of human creativeness and Nature's work characterizes the life of man in his environment; the disrupted harmony of that relationship watches and accuses.

Translated by
Vesna Grbin